

Suvestinė redakcija nuo 2020-11-07 iki 2020-12-28

Įsakymas paskelbtas: TAR 2020-10-09, i. k. 2020-21098

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ IR BENDRUOMENINĖS VEIKLOS
STIPRINIMO 2021 METŲ VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO**

2020 m. spalio 8 d. Nr. A1-950
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 4 straipsniu, Lietuvos Respublikos bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1.6.13 papunkčiu bei Strateginio planavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“, 4.3.5 papunkčiu ir atsižvelgdamas į 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, 2.7 uždavinį:

1. T v i r t i n u pridedamą Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2021 metų veiksmų planą (toliau – Veiksmų planas).
2. R e k o m e n d u o j u savivaldybėms dalyvauti įgyvendinant Veiksmų planą ir iš savivaldybių biudžetų skirti lėšų jo priemonėms įgyvendinti.
3. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministro
2020 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. A1-950

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ IR BENDRUOMENINĖS VEIKLOS STIPRINIMO 2021 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2021 metų veiksmų plano (toliau – Veiksmų planas) tikslas – sudaryti ilgalaikės nevyriausybinių organizacijų sektoriaus plėtros sąlygas, skatinti nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) vienijimąsi ir jų bendradarbiavimą su viešuoju sektoriumi, NVO finansinį savarankiškumą, verslumą, savanoriškos veiklos plėtrą, užtikrinti informacijos apie NVO sektorių sklaidą, stiprinti bendruomeninę veiklą.

II SKYRIUS NVO SEKTORIAUS PADĖTIES APŽVALGA

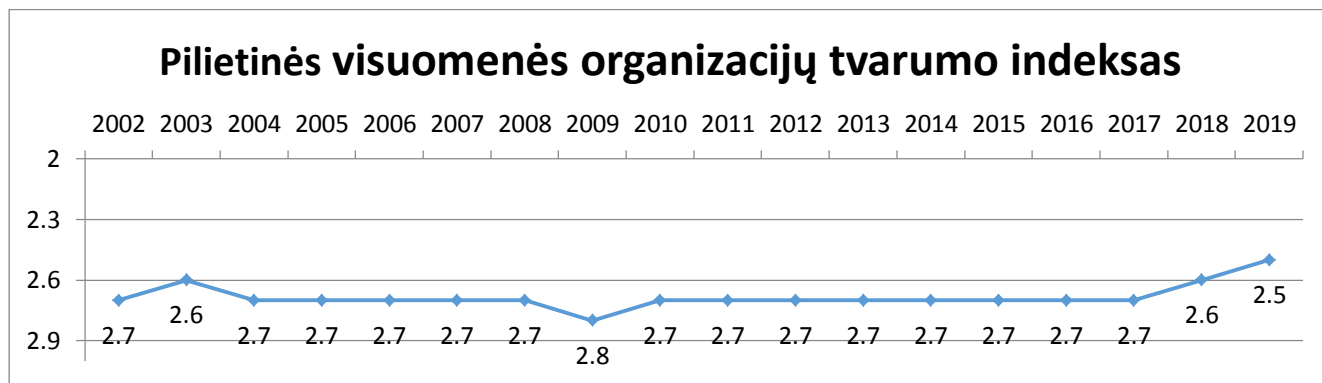
2. Nevyriausybiniis sektorius yra organizuotos pilietinės visuomenės pagrindas. NVO yra laikomos valstybės pilietinio, socialinio ir iš dalies ekonominio gyvenimo rodikliu, atspindinčiu visuomenės raidos ypatybes ir problemas tam tikru laikotarpiu, lanksčiai ir operatyviai reaguojančiu į kintančius visuomenės poreikius. Piliečių telkimas į NVO, aktyvus dalyvavimas jų veikloje, tankus stiprių NVO tinklas yra esminė demokratijos išlikimo ir jos tolesnės raidos sąlyga. Dalyvavimas NVO veikloje skatina asmenis imtis iniciatyvos, bendradarbiauti, prisiimti atsakomybę už bendruosius valstybės reikalus.

3. Valstybės įmonės „Registrų centras“ duomenimis, 2019 m. Lietuvoje buvo apie 35 000 ne pelno siekiančių juridinių asmenų, įregistruotų labdaros ir paramos fondų, asociacijų ar viešųjų įstaigų teisine forma, tačiau trūksta duomenų, kiek iš jų atitinka Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme įtvirtintą NVO sąvoką. Apie 2 000 NVO laikytinos bendruomeninėmis organizacijomis. NVO veiklos sritys ir vykdomos funkcijos yra labai įvairios – nuo paslaugų teikimo socialinėje, švietimo, kultūros srityse, naujų iniciatyvų propagavimo iki pagalbos neįgaliesiems, žmogaus teisių apsaugos ir t. t.

4. Jungtinių Amerikos Valstijų Tarptautinės plėtros agentūros (USAID) skaičiuojamas bendras pilietinės visuomenės organizacijų (toliau – PVO) tvarumo indeksas Lietuvoje beveik nekito nuo 2002 m. ir siekė vos 2,7 balo. 2018 m. indekso balas pasiekė aukščiausią kada nors iki tol buvusią reikšmę ir siekė 2,6 balo (tokia indekso reikšmė buvo fiksuota 2003 m., po 2003 m. ji krito iki 2,7 ar net 2,8 balo). Naujausioje PVO tvarumo indekso ataskaitoje¹ nurodoma, kad 2019 m. indeksas dar šiek

¹ <http://www.bkcentras.lt/naujienos/2020/08/pristatome-2019-metu-pilietines-visuomenes-organizaciju-tvarumo-indeksa>

ties pakilo ir šiuo metu siekia 2,5 balo. Didžiausią teigiamą įtaką indekso augimui turėjo pagerėjusi teisinė aplinka, šiek tiek padidėjęs NVO finansinis tvarumas bei dalyvavimas teikiant paslaugas. Tačiau 2019 m. prasčiau buvo įvertinti NVO gebėjimai interesų atstovavimo srityje.

5. Gyventojai vis dar mažai dalyvauja savanoriškoje veikloje. 2019 m. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsakymu atlikto „Bendruomeninės ir savanoriškos veiklos Lietuvoje“ tyrimo² duomenimis, per pastaruosius 12 mėn. savanoriškoje veikloje dalyvavo vos 14,6 proc. apklausos dalyvių. Susirūpinimą kelia net 51 proc. apklaustųjų nusiteikimas nedalyvauti savanoriškoje veikloje. Pagrindinėmis nedalyvavimo priežastimis įvardijama laiko stoka, taip pat amžiaus ir sveikatos problemos, 13 proc. nurodė, kad jiems trūksta informacijos apie galimybes įsitraukti į savanorišką veiklą.

6. Minėto tyrimo duomenimis, 2019 m. gyventojų nuomonės apklausos rezultatai rodo, kad gyventojų pasitikėjimas NVO sektoriumi nuolat auga: 2012 m. buvo 32 proc., 2018 m. – 52 proc.³, o 2019 m. – 55 proc.

7. 2020 m. įsigaliojo Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 pakeitimo įstatymas Nr. XIII-2626 (toliau – Pakeitimo įstatymas), kuriuo patikslinta NVO sąvoka, numatyta NVO statuso registravimo Juridinių asmenų registre galimybė, Nevyriausybinių organizacijų tarybos (taip pat ir savivaldybės lygiu) sudarymo ir jos veiklos principai, sudarytos tvaraus institucinio NVO gebėjimų stiprinimo sąlygos, sukuriant Nevyriausybinių organizacijų fondą (toliau – NVO fondas) ir numatant reikalingą teisinį reguliavimą nevyriausybinių organizacijų finansavimui iš valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų užtikrinti. Priėmus Pakeitimo įstatymą, 2020 m. rugpjūčio 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino NVO fondo nuostatus bei institucinę Fondo tarybos sudėtį.

² <https://socmin.lrv.lt/uploads/socmin/documents/files/NVO/NVO%20Taryba/2020-02-12/Bendruomenin%C4%97s%20ir%20savanori%C5%A1kos%20veiklos%20Lietuvoje%20tyrimas.pdf>

³ http://www.3sektorius.lt/docs/Savanoryste_Lietuvoje_indelis_BVP_2018_2019-12-16_12:29:35.pdf

8. Skėtinės nacionalinės nevyriausybines organizacijos į savo veiklas įtraukia per 500 tūkst. šalies gyventojų. Keturiolikai skėtinių nacionalinių nevyriausybinių organizacijų, vienijančių įvairiose viešosios politikos srityse veikiančias NVO, sudarančias Nacionalinę NVO koaliciją, iš viso priklauso daugiau nei 3 000 NVO. Skėtinės nacionalinės nevyriausybines organizacijos (NVO tinklai) teikia informaciją savo nariams ir atstovauja jų interesams įvairiose viešosios politikos srityse. Tokių tinklų veiklą stiprina Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, iš dalies finansuodama jų institucinių gebėjimų stiprinimo projektus.

III SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Veismų plano tikslas – sudaryti ilgalaikės NVO ir bendruomeninių organizacijų plėtros sąlygas, stiprinant jų institucinius gebėjimus ir didinant visuomenės informuotumą apie NVO sektorių ir savanorišką veiklą, stiprinti bendruomeninę veiklą.

10. Uždaviniai šiam tikslui įgyvendinti:

10.1. gerinti NVO ir bendruomeninių organizacijų, jas vienijančių asociacijų plėtros sąlygas, stiprinti jų institucinius gebėjimus, bendruomeninę veiklą;

10.2. tobulinti NVO veiklos teisinį reguliavimą, sukuriant palankią aplinką NVO sektoriui, skatinti viešojo ir NVO sektorių bendradarbiavimą, teikiant viešąsias paslaugas, didinti visuomenės informuotumą apie NVO sektorių ir savanorišką veiklą.

11. Veismų plano 10 punkte nurodytiems uždaviniams įgyvendinti numatomos lėšos pateikiamos Veismų plano 1 priede.

IV SKYRIUS LAUKIAMAI REZULTATAI

12. Veismų plano įgyvendinimo rezultatai:

12.1. sustiprinti NVO ir jas vienijančių asociacijų instituciniai gebėjimai ir sudarytos palankesnės jų plėtros sąlygos, sustiprinta bendruomeninė veikla;

12.2. sustiprintas viešojo ir NVO sektorių bendradarbiavimas, sudaryta palankesnė aplinka (sąlygos) informacijos apie NVO sektorių ir savanorišką veiklą sklaidai;

12.3. parengti teisės aktų projektai, gerinantys NVO veiklos teisinį reguliavimą, sukuriantys palankesnes sąlygas NVO veiklai vykdyti ir jų finansavimui užtikrinti.

V SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS IR FINANSAVIMAS

13. Veismų planas įgyvendinamas 2021 m.

14. Veiksmų plano įgyvendinimas finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų ir kitų teisėtų finansavimo šaltinių.

15. Veiksmų plano įgyvendinimo stebėseną vykdo ir pasiektą pažangą vertina Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

VI SKYRIUS

VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

16. Veiksmų plano įgyvendinimo vertinimo kriterijų ir jų reikšmių sąrašas pateikiamas Veiksmų plano 2 priede.

Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos
stiprinimo 2021 metų veiksmų plano
1 priedas

**NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ IR BENDRUOMENINĖS VEIKLOS STIPRINIMO
2021 METŲ VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS IR NUMATOMOS LĖŠOS**

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2021 metų asignavimai, tūkst. Eur	Atsakingi vykdytojai
1.	Tikslas: didinti nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) vaidmenį	5 169	
1.1.	Uždavinys: gerinti NVO plėtros sąlygas, stiprinti jų institucinius gebėjimus, bendruomeninę veiklą	5 101	
1.1.1.	Priemonė: finansuoti konkurso būdu atrinktus NVO vienijančių asociacijų institucinio stiprinimo projektus	800	
	Priemonės veikla: bus finansuojami konkurso būdu atrinkti NVO vienijančių asociacijų institucinio stiprinimo projektai		
1.1.2.	Priemonė: finansuoti konkurso būdu atrinktus nacionalinių NVO institucinio stiprinimo projektus	700	
	Priemonės veikla: bus finansuojami konkurso būdu atrinkti nacionalinių NVO institucinio stiprinimo projektai		
1.1.3.	Priemonė: įgyvendinti Nevyriausybinių organizacijų fondo (toliau – NVO fondas) veiklą	1 400	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	Priemonės veikla: bus įgyvendinamos NVO fondo veiklos, skirtos instituciniams NVO gebėjimams stiprinti		
1.1.4.	Priemonė: stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse	2 180	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2021 metų asignavimai, tūkst. Eur	Atsakingi vykdytojai
	Priemonės veikla: bus finansuojami konkurso būdu atrinkti bendruomeninių organizacijų ir NVO projektai, skirti bendruomeninei veiklai ir bendruomeniškumui stiprinti savivaldybėse		
1.1.5.	Priemonė: stiprinti NVO, vienijančias Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjus ir kitus nukentėjusius nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos asmenis	21	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	Priemonės veikla: finansuojami konkurso būdu atrinkti NVO, vienijančių Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjus ir kitus nukentėjusius nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos asmenis, projektai, skirti šių narių ir jų šeimos narių bendravimui, savitarpio pagalbai plėtoti, istorinei atminčiai liudyti ir išsaugoti, organizacijų narių įsitraukimui į visuomenės gyvenimą skatinti		
1.2.	Uždavinys: tobulinti NVO veiklos teisinį reguliavimą, sukuriant palankią aplinką NVO sektoriui, skatinti viešojo ir NVO sektorių bendradarbiavimą, didinti visuomenės informuotumą apie NVO sektorių ir savanorišką veiklą	68	
1.2.1.	Priemonė: organizuoti tikslinių grupių diskusijas, forumus, mokymus ir kitus renginius, skirtus NVO įtraukimui į viešųjų paslaugų teikimą didinti, NVO bendradarbiavimui ir plėtrai aptarti, NVO gerajai patirčiai skleisti, NVO problemoms bei aktualijoms viešinti	38	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	Priemonės veikla: bus organizuojamos tikslinių grupių diskusijos, forumai, mokymai ir kiti renginiai		
1.2.2.	Priemonė: atlikti gyventojų apklausą apie įsitraukimą į savanorišką ir bendruomeninę veiklą	10	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	Priemonės veiklos: išanalizavus NVO veiklą ir finansavimą reguliuojančius teisės aktus, bus parengti teisės aktų projektai, kurie padės sukurti palankesnes sąlygas NVO veiklai vykdyti ir finansavimui užtikrinti		

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2021 metų asignavimai, tūkst. Eur	Atsakingi vykdytojai
1.2.3.	Priemonė: stebėti, rinkti, vertinti ir sisteminti duomenis apie NVO sektoriaus padėtį, teikti rekomendacijas valstybės institucijoms ir NVO sektoriui	10	
	Priemonės veiklos: analizuoti NVO sektoriaus padėtį, užsakyti tyrimus ir jų pagrindu formuluoti rekomendacijas		
1.2.4.	Priemonė: organizuoti kampanijas, skatinančias įsitraukti į savanorišką ir bendruomeninę veiklą, gerųjų pavyzdžių sklaidą	10	
	Priemonės veiklos: kampanijų bei gerųjų savanoriškos ir bendruomeninės veiklos pavyzdžių sklaida		
2.	Iš viso finansavimo lėšų:	5 169	
2.1.	bendrojo finansavimo lėšos	0	
2.2.	Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	0	
2.3.	tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	0	

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-1090](#), 2020-11-06, paskelbta TAR 2020-11-06, i. k. 2020-23394

Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės
veiklos stiprinimo 2021 metų veiksmų plano
2 priedas

**NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ IR BENDRUOMENINĖS VEIKLOS STIPRINIMO
2021 METŲ VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJŲ IR JŲ REIKŠMIŲ SĄRAŠAS**

Vertinimo kriteri- jaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	2021 metų vertinimo kriterijaus reikšmė	Atsakingi vykdytojai
	1 tikslas: didinti bendruomenių ir nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) vaidmenį		
	1 uždavinys: gerinti NVO ir bendruomeninių organizacijų plėtros sąlygas, stiprinti jų institucinius gebėjimus, bendruomeninę veiklą		
P-1-1-1	Pilietinės visuomenės organizacijų (toliau – PVO) tvarumo indekso dedamoji dalis – finansinis tvarumas (balais)	2,8	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
P-1-1-2	PVO tvarumo indekso dedamoji dalis – paslaugų teikimas (balais)	2,8	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
P-1-1-3	Gyventojų, įsitraukusių į bendruomeninių organizacijų veiklą, dalis (procentais)	25	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
P-1-1-4	NVO, vienijančių Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjus ir kitus nukentėjusius nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos asmenis, projektų, skirtų NVO stiprinti, jų veiklai skatinti ir visuomenės pilietiškumui ugdyti, kuriems skirtas finansavimas, skaičius	3	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

	2 uždavinys: tobulinti NVO veiklos teisinį reguliavimą, sukuriant palankią aplinką NVO sektoriui, skatinti viešojo ir NVO sektorių bendradarbiavimą, didinti visuomenės informuotumą apie NVO sektorių ir savanorišką veiklą		
P-1-2-1	PVO tvarumo indekso dedamoji dalis – teisinė aplinka (balais)	2	
P-1-2-2	Suorganizuotų renginių, skirtų NVO ir viešojo sektoriaus bendradarbiavimui skatinti, NVO gerajai patirčiai skleisti, NVO problemoms bei aktualijoms viešinti, skaičius	4	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
P-1-2-3	Gyventojų, per paskutinius 12 mėnesių dalyvavusių savanoriškoje veikloje, skaičius (procentais)	17	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
P-1-2-4	Parengtų teisės aktų projektų, kurie padės sukurti palankesnes sąlygas NVO veiklai, skaičius	2	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-1090](#), 2020-11-06, paskelbta TAR 2020-11-06, i. k. 2020-23394

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. spalio 8 d. įsakymo Nr. A1-950 „Dėl Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2021 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo